

Magistrát mesta Spišská Belá 1286 – 1922

Opis na úrovni archívneho fondu

kód	názov kódu v AJ	Obsah	Názov kódu v SJ
3.1.1.	Reference code	SK_1564_13451	Referenčný kód
3.1.2.	Title	Magistrát mesta Spišská Belá	Názov jednotky opisu
3.1.3.	Date(s)	1286 – 1922	Časový rozsah
3.1.4.	Level of description	archívny fond	Úroveň opisu
3.1.5.	Extent and medium of the unit of description (quantity, bulk, or size)	90,22 b. m. Listiny do roku 1526 – 5 kusov (1286 – 1516) Listiny po roku 1526 – 40 kusov (1529 – 1880) Úradné knihy – 1005 kusov (1601 – 1922) (1923) Registratúrne pomôcky – 271 (1828 – 1922) (1923) Spisy – 621 škatúl (1617 – 1922) Spisy – fascikle 4 (1639 – 1895)	Rozsah a nosič jednotky opisu (množstvo, rozsah alebo veľkosť)
3.2.1.	Name of creator(s)	Magistrát mesta Spišská Belá	Názov pôvodcu
3.2.2.	Administrative history	Prvá písomná zmienka o Spišskej Belej sa údajne viazala k roku 1246. Listina bola zapísaná v zozname archívnych dokumentov, uložených v mestskom archíve v Spišskej Belej. Zoznam vyhotovili pri evakuácii archívu počas vojny v roku 1944. Počas evakuácie sa však niektoré písomnosti stratili a pri usporiadaní belianskeho archívu	Dejiny správy pôvodcu

		<p>JUDr. Jozefom Szontaghom v roku 1949 sa listina s prvou písomnou zmienkou o Spišskej Belej už nenašla. Prvá doložená písomná zmienka o Spišskej Belej je z roku 1263. Na základe viacerých archívnych dokumentov sa domnievame, že v 13. storočí bola Belá obývaná hlavne nemeckým obyvateľstvom, no podľa dochovaného slovenského názvu tu bolo nepochybne aj slovenské obyvateľstvo. Už v roku 1271 bola Spišská Belá súčasťou Spoločenstva spišských Sasov, ktoré vzniklo na Spiši popri Spišskej stolici a Stolici 10 spišských kopijníkov. Aj keď Spišskú Belú niektoré pramene označujú ako civitas, slobodným kráľovským mestom sa nikdy nestala. Vytvorenie spoločenstva potvrdilo privilégium kráľa Štefana z roku 1271. Podľa neho neboli Belančania podriadení žiadnemu zemepánovi. Okrem iných výsad bola veľmi dôležitá slobodná voľba hlavného richtára, čiže hlavného sudcu, neskôr od novoveku nazývaného grófom, ktorého si spoločne volili všetky mestá. Privilégium potvrdzovalo právo samosprávy miest, podľa ktorého si mohlo každé z nich každoročne zvoliť vlastného richtára a mestskú radu. Obyvatelia týchto miest boli slobodnými občanmi, majiteľmi pozemkov a lesov, s ktorými mohli voľne disponovať. Nesmel ich súdiť nik okrem vlastného richtára a rady, prípadne hlavného sudcu, a to ani v prípade, že by sa zločinu dopustili inde. Saskí prisťahovalci sa spravovali vlastným právom, pre ktorý sa vžil názov Zipser Willkür v pôvodnej podobe do 15. storočia. Po zálohovaní 13 spišských miest Poľsku nastali v súdnictve zmeny, pretože poľské mestá používali magdeburské právo. V záujme zjednotenia súdnictva mestá zlúčili spišské a magdeburské právo.</p> <p>V roku 1412 dal kráľ Žigmund Luxemburský Spišskú Belú do zálohu poľskému kráľovi Vladislavovi II. spolu s ďalšími 12 spišskými mestami, 3 kráľovské mestá, Lubovniansky a Podolínsky hrad s poddanskými obcami za 37 000 kôp širokých českých strieborných grošov. Peniaze potreboval na vojnu s Benátkami. Tento záloh trval až do roku 1772, napriek snahe o jeho vykúpenie viacerými uhorskými panovníkmi. V rokoch 1412 – 1772 bolo zálohované územie pokladané za súčasť dvoch štátov Uhorska a Poľska, preto v konečnom dôsledku aj podliehalo ich kráľom. Poľskí králi boli garantmi lokálnych privilégií a rešpektovali uhorské práva spišských miest. Po kráľovi hlavnými správcami zálohovaných miest boli spišskí starostovia Formálnu dohodu o zrušení zálohu podpísal 18. novembra 1773 vo Varšave poľský kráľ August Poniatowski. Uhorská miestodržiteľská rada rozhodla 9. septembra 1773, že 13</p>	
--	--	---	--

		<p>zálohovaných miest dostane samosprávu a zriadila Provinciu 13 spišských miest so sídlom v Spišskej Novej Vsi. Panovníčka Mária Terézia zriadila samosprávu 9. novembra 1774 a tá bola vyhlásená 20. februára 1775 v Spišskej Novej Vsi. 5. júna 1778 pripojila k bývalým zálohovaným 13 mestám aj Starú Ľubovňu, Podolíneec a Hniezdne a takto vznikla Provincia 16 spišských miest, do ktorej patrila aj Spišská Belá. V roku 1785 bola provincia na krátky čas zrušená a od roku 1791 opäť obnovená. V roku 1827 boli od provincie odčlenené obce Ľubovnianskeho panstva, ktoré prešli do súkromných rúk. V roku 1849 sa Provincia premenila na Vládny komisariát 16 spišských miest na čele s grófom. 1. novembra 1850 bol tento komisariát zlúčený so Spišskou župou. Po viacerých správnych zmenách sa stav ustálil Zákonným článkom 42/1870. Provincii ostala samospráva, ale tá sa prispôsobila župnej správe. Grófa vymenúval panovník, ale už vo funkcii podžupana. Od roku 1872 Provincia stratila súdnu právomoc, ktorá prešla na štátne súdy. Provincia definitívne zanikla v auguste 1876 a Zákonným článkom 33/1876 splynula so Spišskou župou. Spišská Belá bola až do roku 1922 súčasťou Spišskej župy na čele so županom.</p> <p>Miestnu samosprávu na úrovni mesta reprezentoval richtár, ktorý bol volený na obdobie jedného roka. Niektorí richtári sa tešili veľkej dôvere občanov a boli volení viac rokov za sebou. Každý novozvolený richtár sa musel do troch dní predstaviť spolu s tribúnom grófovi. Pred voľbami starý richtár predkladal vyúčtovanie z hospodárenia za celý predchádzajúci rok. Spôsob voľby richtára bol stanovený pre všetky spišské mestá jednotne. Tribún (Vormund) kontroloval hospodárenie mesta a zastupoval zhromaždenie všetkých mešťanov. V druhej polovici 18. storočia tvorili užšiu radu podrichtár (Nachrichter), stavebník (Bauherr) a 2 assessori. Počet ôsmich členov vonkajšej rady bol rozšírený o ďalšie funkcie: dvoch sirotských otcov, dvoch dozorcov mlyna a dvoch inšpektorov stodôl, čím počet členov vonkajšej rady vzrástol na 14. Kým počet členov vnútornej rady ostal nemenný, zväčšoval sa počet členov vonkajšej rady, až nariadením Provincie 16 spišských miest v roku 1775 bol ich počet stanovený na 20. 21. členom bol tribún Ľudu ako hlavný predstaviteľ vonkajšej rady. Pre richtárov a členov mestských rád platili zvláštne pravidlá a predpisy. Vychádzali v podstate zo spišského práva. Podľa mestského pisára bol richtár „predstaviteľom a ochrancom práva a spravodlivosti, mal by ním byť len muž statočný, zbožný, spravodlivý, múdry a opatrný“. Od richtárov sa požadovali nasledujúce cnosti: viera v Boha, usilovnosť a spoľahlivosť, nepodkupnosť,</p>	
--	--	--	--

		<p>neustrannosť aj pri posudzovaní činov najbližších príbuzných, uvážlivosť pri posudzovaní dôkazov vedúcich najmä k hrdelnému rozsudku, starostlivosť o dobro cirkvi a školy. Mestský magistrát vystupoval aj proti narušiteľom verejného poriadku a páchatelom rôznych priestupkov rázne a prísne, trestali ich platením pokút, palicovaním pred verejnosťou, väzením na Ľubovnianskom hrade, vypovedaním z mestečka. Mestská rada nevykonávala svoju činnosť zadarmo. V polovici 18. storočia richtár dostával ročnú odmenu 30 zlatých, štyria členovia vnútornej rady po 15 zlatých, notár 20 a tribún ľudu 15 zlatých. Členovia vonkajšej rady nedostávali nijakú odmenu.</p> <p>Prvým známym richtárom v Spišskej Belej bol Tylo (Thylo), ktorého mali belianski obyvatelia vo veľkej úcte. Ďalšími richtármi bol Kristián (Christian) (okolo roku 1307), Jakub Girga (1417), Žigmund Wiesz (1437), Benedikt Czeff (1476), ktorého meno je spájané s reformou mestskej súdnej právomoci, Ondrej Greff (1487), František Kotz, Štefan Frank (1516), Klemens (1518), Fulgentius Sartor (1529, 1535), Juraj Solschneider (1543), Valten Schmid (1558), Ján Plautschner (1560), Ján Maurer (1562), Filip Demiani (1571), Ján Frank (1573), Ján (Hans) Wiesz (1580, 1583, 1588, 1591, 1593, 1596), Peter Töbsch-Hetsch (1585, 1592). Z roku 1586 sa zachovalo viacero mien a richtár nebol konkrétne menovaný – Barthelt Arnolphi, Peter Feix, Ambróz Gresch, Adam Clement a Lampert Girg. Rovnako v roku 1587 Peter Feix, Peter Hetsch, Stenzel Eyb, Anton Fabri, Salamon Gulden. Ďalšími starostami boli Peter Feix (1589, 1595), Anton Fabri (1590), Barthl Arnolphi (1597, 1599), Girg Camprich (1598), Valten Haasz (1600, 1604, 1608, 1611, 1615), Tomas Engel (1601, 1605), Merten Schetz (1602), Tomas Engel (1603), Pavol Haasz (1606), Juraj Haasz (1607), Ján Haasz (1609, 1613, 1616, 1619, 1623, 1629), Peter Koch (1610), Girg Haaszen Caspers (1612), Ján Liebsbier (1614, 1618, 1624, 1632), Valentín Haasz (1617, 1621), Peter Koch (1620), Jakub Haasz (1622), Daniel Gulden (1627), Ján Hankótzy (1628), Ján Joachimi (1630), Filip Lingsch (1631), Valent Spittko (1633, 1637, 1642) a Matej Haasz (1635, 1646). Výraznou osobnosťou z uvedeného radu richtárov bol Adam Kaltstein (1636, 1649, 1653), ktorý pôsobil v obci aj ako cirkevný inšpektor (1646 – 1648). Ďalšími starostami boli: Ondrej Koch (1639, 1641), Ján Liebsbier (1640), Ján Vincenty (1644, 1657), Theisz (1645), Valten Joachimi (1647), Ján (Hans) Gulden (1651, 1655, 1665), Ján Frentzel (1656), Adam Liebsbier (1658), Ján Hensch (1659), Michal Schmeisz (1660, 1663, 1664, 1668-1670) a Ján Reisz (1661, 1662). Richtára Jakuba Lanyho (1666, 1667,</p>	
--	--	---	--

1671,1682) môžeme označiť ako rozširovateľa územia mesta. Požíval veľkú úctu mestského obyvateľstva. V richtárskom úrade nasledovali: Ján Theiesz (1672 – 1673), Jakub Lany (1674 – 1767, 1678, 1687 – 1688), Juraj Rosner (1677), Ján Hermel (1679), Valentín Mayer (1680 – 1681), Ján (Hans) Spitko (1684, 1710), Juraj Gulden (1685), Jakub Koch (1686, 1692, 1695), Jakub Philippi (1689 – 1690, 1693), Ján Weisz st. (1691), Martin Weisz (1694, 1697 – 1698, 1703), Jakub Herzog (1696, 1700 – 1701) a Salamon Gulden (1702, 1704, 1706). Rektor školy Ján (Johannes) Haasz bol prvýkrát zvolený do richtárskeho úradu v roku 1705. Bol richtárom aj v ďalších rokoch (1718, 1720, 1724 – 1742). Rektor školy Ján (Johannes) Haasz bol prvýkrát zvolený do richtárskeho úradu v roku 1705. Bol richtárom aj v ďalších rokoch (1718, 1720, 1724 – 1742). Richtármi v ďalších rokoch boli: Ján (Hans) Demiani (1708), Tobias Roth (1709), Georg Philippi (1711 – 1712, 1716 – 1717), Juraj Meyer (1713 – 1714), Ján Juraj Roth (1719), Juraj Haasz (1743 – 1744), Jakub Kowatsch (1745 – 1746) a Ondrej Haasz (1747 – 1749, 1794 – 1797). Dlhoročným richtárom bol Ján Tersztyenszky (1750 – 1764). V ďalšom období viedli mestský úrad Jakub Gresch (1765 – 1766) a opäť dlhoročný richtár Daniel Haasz (1767 – 1795). V prelomových rokoch 18. a 19. storočia bol richtárom Ján Duchon (1798 – 1819, 1837 – 1848). Starostom bol v nasledovnom období Ondrej Szepesházy (1820 – 1836). Po revolúcii v roku 1848 na čelo úradu nastúpil Július Hauser. V roku 1856 bol obvinený richtár Fridrich Husz zo zneužívania postavenia, hospodárskych machinácií, politickej nespoľahlivosti a opilstva, kvôli čomu ho vyšetrovali. Richtárom sa stal Albert Motznik (1861 – 1872). V roku 1872 bol zvolený Ján Budofszky, ktorý tu pôsobil tri roky. Fridrich Lang viedol úrad v rokoch 1875 – 1882, v roku 1883 Samuel Gresch a v rokoch 1884 – 1899 Augustín Ludvig. Rok 1900 bol rokom zmien. Úrad viedol najskôr vo funkcii vicerichtára Fridrich Roth, no už v apríli bol v zázpisnici uvedený ako richtár, no neskôr opäť ako vicerichtár a až od 6. októbra mal funkciu richtára. No tento úrad si Fridrich Roth užil len jeden rok. V rokoch 1902 – 1918 bol richtárom Július Ludvig.

Spišská Belá mala už v 15. storočí mestskú kanceláriu a môžeme predpokladať na základe dochovanej pečate, že už vtedy mala svojho notára. Keďže sa nezachovali správy o radnici, domnievame sa, že richtár s prísažnými úradoval vo svojom dome. Mesto si postavilo radnicu v roku 1515, v roku 1696 ju prebudovalo. Budova mestského domu bola v zlom stave. Začala sa opravovať v roku 1771, v roku 1772 sa v generálnej

		<p>oprave pokračovalo a v roku 1774 ju odovzdali do užívania.</p> <p>V každej štvrti mesta vyberal dane senátorom ustanovený občan. Ostatné príjmy z mestského majetku, mlynov a hostincov inkasovali zástupcovia mesta v určený čas a odovzdávali ich richtárovi. Ten ich potom pred členmi magistrátu a 16 delegátmi mesta vyúčtoval tribúnom (Vormundom). V Spišskej Belej súdili iba menšie priestupky podľa saského municipiálneho práva. Rozsudky boli zachytené písomne podľa starého spôsobu a zvyku. Ťažšie prípady súdil gróf a kráľovská stolica trinástich miest, kde boli podávané aj odvolania. Kým v roku 1772 sa spomínalo iba sedem členov mestského magistrátu – richtár, štyria prisažní, tribún a notár, neskôr voľba prebiehala zložitejšie. Dohliadalo sa na to, aby v Spišskej Belej neboli členovia širšej rady v príbuzenskom pomere. Rok 1774 bol posledným rokom slobodných volieb. Menil sa titul richtára, resp. starostu. V roku 1775 prebiehala voľba zastupiteľstva podľa nového volebného poriadku. 2. marca bolo na príkaz administrátora Pavla von Tiszu najskôr zvolených 30 mužov. Mestskú radu nazývali v rokoch 1798 – 1823 magistrátni radcovia, potom senátori. Menil sa aj počet funkcionárov jednotlivých hodností. Mesto malo v roku 1772 iba jedného notára, neskôr dvoch: hlavného notára a podnotára (1776 – 1831), potom troch (1832 – 1836), v rokoch 1837 – 1838 dvoch. Na piatich sa zvýšil počet v rokoch 1839 – 1945. V roku 1775 mal magistrát dvadsať mužov. Vo voľbách v roku 1891 boli zvolení nasledovní funkcionári: starosta, podstarosta, štyria radcovia, účtovník, kontrolór, stavebný dozorca, mestský ekonóm, poľsný a kancelista. Niektoré funkcie boli spojené. Úrad podstarostu vykonával mestský náčelník, účtovník bol zároveň senátorom, tretí radca bol i pokladníkom a sirotským otcom, štvrtý radca bol zároveň stavebným dozorcom a mestským ekonómom. Baltazár Bohuš kancelistom a exekútorom. V roku 1844 sa začalo úradovať po maďarsky namiesto dovtedajšej nemčiny. Po revolúcii v roku 1848 na čelo úradu nastúpil Július Hauser. Celá mestská rada pôsobila len v dobe, keď mesto malo revolučné vojsko. Cisárski úradníci predstaviteľov mesta neuznali a na čelo mesta vymenovali iných funkcionárov, ktorí pôsobili do roku 1860. Situácia sa zmenila až po roku 1861, kedy sa mestská správa vrátila k stavu v roku 1848. Spišská Belá bola začlenená do Okresu Kežmarok. V roku 1849 stratilo mesto právo súdiť. Toto prešlo na odborné štátne súdy. Za novú etapu vo vývoji mesta môžeme považovať rok 1899, keď bolo reorganizované na mesto so zriadeným magistrátom. Na čele stál volený mešťanosta, mestská rada a mestské</p>	
--	--	--	--

		<p>zastupiteľstvo tvorili 24 volení občania a 24 virilisti (najbohatší občania mesta). V roku 1900 prijalo zastupiteľstvo mestský štatút. Správu tvorilo mestské zastupiteľstvo, mestské predstavenstvo (mešťanosta, policajný kapitán, účtovník, hlavný notár, fiškál, pokladník, pokladničný revízor, mestský gazda, stavebný inšpektor, 2 lekári, zverolekár a správca lesov) a mestská rada (mešťanosta, policajný kapitán, členovia rady, hlavný notár, fiškál a 2 lekári). Mesto malo odborné komisie. V obecnom zastupiteľstve boli okrem iných aj evanjelický farár a historik Samuel Weber a MUDr. Michal Greisiger vo funkcii mestského lekára.</p>	
3.2.3.	Archival history	<p>Archívy boli v minulosti využívané hlavne z administratívneho hľadiska. Záujem o archívy ako zdroj historického poznania sa prejavili až od konca 17. storočia. Z fondov archívov spišských miest čerpali: Karol Wagner (<i>Analecta Scepusii sacri et profanii I. – III. Viennae – Posonii et Cassoviae 1774 – 1778</i>), Ján Bárdossy a Karol Schmauk (napísali 1. doplnkový zväzok – <i>Supplementum Analectorum terrae Scepusiensis</i>, Levoča, 1802) Jozef Hradský (2. doplnok <i>Supplementum Analectrum terrae Scepusiensis, Pars II, Spišské Podhradie</i>, 1889) a Samuel Weber (<i>III. Pótlék Szepes megye okiratárhoz</i>, Levoča 1908). Posledne menovaný evanjelický farár Samuel Weber bol excelentným historikom, ktorý žil v Spišskej Belej. Archív mesta Spišská Belá využil pri tvorbe viacerých monografií, štúdií, či historických článkov, no určite najviac pri monografii mesta Spišská Belá – <i>Geschichte der Stadt Béla</i>. (Spišská Nová Ves, 1892), čo vieme na základe odkazov v poznámkach, kde sa odvoláva na archívne dokumenty z archívu mesta Spišská Belá. Koncom 18. a na začiatku 19. storočia sa zrodili na Spiši pramenné edície vysokej kvality, ktoré sú využívané do dnešných čias. V roku 1872 sa snažila urobiť cielenejší výskum v spišských archívoch Maďarská historická spoločnosť, ale jej výsledky nepriniesli nové poznatky. boli plne akceptované údaje spomenutých spišských historikov. V roku 1883 vznikla Spišská historická spoločnosť, ktorá zmapovala všetky mestské archívy na Spiši formou edícií vybraných archívnych dokumentov. Využila archívne dokumenty pre regionálnu históriu a popri tom popísala jednotlivé fondy. Pritom ale, ako to uviedol Karol Demkó, im vôbec nešlo o popis archívov a záchranu archívnych dokumentov, ale ich dlhodobým cieľom bolo napísanie monografie o dejinách Spišskej župy. Takto sa môžeme o archívnych dokumentoch z Magistrátu mesta Spišskej Belej dozvedieť v spolkovej ročenke –</p>	Dejiny archívneho fondu

		<p>A Szepesmegyei Történelmi Társulat Évkönyve 1885 – 1889, 1891 – 1892, 1901, 1903 – 1904, 1908, 1909, 1914. Közlemények Szepes vármegye múltjából 190 – 1919. Archív Spišskej Belej spomenul vo svojej práci aj F. Zimmermann – Über Archive in Ungarn. Hermannstadt, 1891. V snahe dokázat' rozšírenie nemeckého etnika a starobylosť jeho osídlenia na Slovensku priniesol Henrich Kunnert stručné údaje no 40-tich mestských a obecných archívoch, medzi ktorými bol aj mestský archív v Spišskej Belej v publikácii Deutsche Archivbestände in der Slowakei. In Deutschtumsfragen in Nordkarpatenraum. (Käsmark, 1943). Zo štúdie vyplýva, že v tomto období bol archív v Spišskej Belej usporiadaný. Evakuácia archívov východného Slovenska bola 24. decembra 1944 pod č. 1381/1944 nariadená vládny poverencom v Prešove. istým Sabol-Palkom. Podľa pôvodných dispozícií mali byť všetky mestské a obecné archívy zo Spiša a Šariša odovzdané do opatery Národného múzea v Martine, prípadne, ak by tam nebolo miesto, do trezoru Národnej banky v Rajeckých Tepliciach. Rôznym spôsobom boli však cenné písomnosti naložené a odtransportované do Zemského archívu sliezskeho v Opave, kde ich po skončení vojny objavil profesor Varsík. Archívne dokumenty sa vrátili domov vo vagónoch 15. septembra 1945, ktoré roztriedil riaditeľ popradského múzea JUDr. Eugen Bohuš. Časť archívnych dokumentov bola zničená aj vojnovými udalosťami, ako to potvrdil v roku 1953 bývalý archivár a účtovník Anton Chovanec. V roku 1952 bol za okresného archívneho referenta okresu Kežmarok bývalý pedagóg Bruno Bene, ktorý bol poverený vybudovať Okresný archív v Kežmarku. Pri kontrole v roku 1953 zistil, že archív spravuje pracovník MNV Ján Jendrichovský a, že do konca roku 1952 bol archív umiestnený dlhé roky v pivničnom sklade budovy, kde následkom vlhkosti boli mnohé písomnosti poškodené a niektoré čiastočne spráchnivené. Po odchode Bruna Beneho do dôchodku, prevzal 1. januára 1958 vedenie okresného archívu JUDr. Jozef Szontagh. Tento v roku 1959 usporiadal mestský archív Spišskej Belej. V roku 1960 bol okresný archív umiestnený na piatich miestach, pričom archív Mesta Spišská Belá sa nachádzal v bližšie neurčenej miestnosti v Spišskej Belej, pravdepodobne v budove mestského úradu. Po reorganizácii štátnej správy a zlúčení ONV v Poprade, Kežmarku, Starej Ľubovni, Spišskej Starej Vsi a územia Mestského národného výboru Vysoké Tatry bol v roku 1961 spisový materiál archívu presťahovaný do železničného depa v Starej Ľubovni. Tam bol triedený, usporiadaný a presťahovaný do priestorov Okresného</p>	
--	--	--	--

		<p>archívu v Poprade, so sídlom v Starej Ľubovni. Takto boli manipulované aj písomnosti mestského archívu v Spišskej Belej. V zmysle Vládneho nariadenia č. 36/1968 Zb. bol znovu zriadený okres Stará Ľubovňa. V dôsledku toho sa 1. januára 1968 archív ocitol mimo územia okresu. 1. mája 1969 bol archív odčlenený od Okresného archívu v Starej Ľubovni. Priestory sa podarilo získať v starej papierni v roku 1971 v Poprade. Táto budova slúžila archívnym účelom v rokoch 1972 – 1990, kedy boli archívne dokumenty presťahované do budovy súčasného Mestského úradu v Poprade (predtým OV KSS) a v roku 1994 do súčasných priestorov v ktorom sa nachádza Štátny archív v Prešove, pracovisko Archív Poprad. Toto bolo sprevádzkované v roku 1995.</p> <p>1276 úradných kníh usporiadali k 31. júlu 2008 PhDr. Zuzana Kollárová, PhD. Jakub Mílon a Ing. Darina Javorská.</p>	
3.2.4.	Immediate source of acquisition or transfer	<p>Archívne dokumenty Magistrátu mesta Spišská Belá boli prevzaté do súčasného Štátneho archívu v Prešove, pracovisko Archív Poprad z Mestského národného výboru v Spišskej Belej 1. júla 1960 (č. prírastku 67), 23. júna 1978 (č. prírastku 287) a z Mestského úradu v Spišskej Belej 12. decembra 2007 (č. prírastku 680).</p>	Spôsoby získavania archívnych prírastkov
3.3.1.	Scope and content	<p>Fond Magistrát mesta Spišská Belá, listiny, úradné knihy, registratúrne pomôcky, účtovné, daňové a ostatné knihy a spisy je možné využiť pri štúdiu regionálnych dejín Spiša a mesta Spišská Belá. Poskytuje cenné informácie ku štúdiu politických, administratívnych, hospodárskych, sociálnych, cirkevných, školských, kultúrnych, športových, spolkových dejín o celkovom živote a dianí v meste od stredoveku do zániku magistrátu v roku 1922. Umožňuje získať údaje o konkrétnych osobách, predstaviteľoch i obyvateľoch mesta, o výstavbe a rozvoji mesta. Fond je možné využiť kvôli celistvosti a rozsahu aj pri dielach týkajúcich sa pomocných vied historických (paleografia, sfragistika, diplomatika a pod.) Registratúrne pomôcky dávajú veľmi cenný prehľad o systéme administratívy úradu, daňové knihy o daňovom systéme mesta i župy. Jazyk používaný v katalogizovaných knihách je pri každej z nich zrejmý z pôvodného názvu knihy, ktorý je súčasťou katalogizačného záznamu. Vyskytuje sa jazyk latinský, nemecký, maďarský a slovenský.</p>	Obsah a rozsah archívneho fondu

3.3.2.	Appraisal, destruction and scheduling information	V roku 1953 bolo uskutočnené vyradenie administratívnych spisov z rokov 1900 – 1944 pod značkou OA-34/1953 v množstve 118 zväzkov. Ponechané boli: a/ protokoly o zasadaní zastupiteľského zboru; 2/ pokladničné denníky, doklady a účty; 3/ Katastrálne knihy a mapy Spišskej Belej; 4/ Spisový materiál týkajúci sa pridelenia nemeckých konfiškátov a 5/ Zmluvy a spisy týkajúce sa predaja dreva a lesného hospodárstva. Informácie o iných vyradeniach nie sú známe.	Vyrad'ovanie a hodnotenie
3.3.3.	Accruals	Fond je uzavretý a prírastky sú nepravdepodobné.	Možné prírastky
3.3.4.	System of arrangement	<p>1. Listiny</p> <p>2. Knihy</p> <p>2.1 Úradné knihy správne</p> <p>1.1 Mestské protokoly</p> <p>1.2 Zápisnice mestského zastupiteľstva</p> <p>1.3 Zápisnice mestskej rady</p> <p>1.4 Zápisnice súdne</p> <p>1.5 Zápisnice sťažností</p> <p>1.6 Zápisnice sirotské</p> <p>1.7 Zápisnice pozemkové</p> <p>1.8 Ostatné zápisnice</p> <p>2.2 Úradné knihy evidenčné</p> <p>2.1 Pozemkové knihy</p> <p>2.2 Evidencia procesov</p> <p>2.3 Evidencie vojenské</p> <p>2.4 Evidencie obyvateľov</p> <p>2.5 Evidencie úradných záležitostí</p> <p>2.6 Evidencie pracovných záležitostí</p> <p>2.7 Evidencie týkajúce sa hospodárskych zvierat</p> <p>2.8 Evidencie účtovné a daňové</p> <p>2.9 Sirotské evidencie</p>	Spôsob usporiadania

	<p>2.10 Ostatné evidencie</p> <p>2.3 Registratúrne pomôcky</p> <p>3.1 Podacie denníky</p> <p>3.2 Indexy</p> <p>3.3 Ostatné registratúrne pomôcky</p> <p>3.4 Korešpondenčné knihy</p> <p>2.4 Účtovné knihy</p> <p>4.1 Mestské účtovné knihy</p> <p>4.2 Inventár mesta</p> <p>4.3 Rozpočty</p> <p>4.4 Účtovné knihy sirotské</p> <p>4.5 Účtovné knihy fondov</p> <p>4.6 Účtovné knihy poľnohospodárstva</p> <p>4.7 Hlavné knihy pokladne</p> <p>4.8 Pokladničné denníky</p> <p>4.9 Účtovné knihy cintorína</p> <p>4.10 Účtovné knihy tehelne</p> <p>4.11 Účtovné knihy stavebné</p> <p>4.12 Účtovné knihy policajného kapitanátu</p> <p>4.13 Účtovné knihy exekútora</p> <p>4.14 Účtovné knihy lesného hospodárstva</p> <p>4.15 Účtovné knihy kúpeľov v Tatranskej Kotline</p> <p>4.16 Účtovné knihy rôzne</p> <p>4.17 Mestské daňové knihy</p> <p>4.18 Daňové denníky</p> <p>4.19 Kontribučné daňové knihy</p> <p>4.20 Priame dane</p>	
--	---	--

		4.21 Pozemkové a domové dane 4.22 Zárobková daň 4.23 Nemocenské dane 4.24 Vojenské dane 4.25 Obecné dane a prirážky 4.26 Župné dane 4.27 Cestné dane 4.28 Dane rôzne 2.5 Ostatné knihy 5.1 Cechové knihy 5.2 Rôzne ostatné knihy 3. Spisy	
3.4.1.	Conditions governing acces	Prístupný	Podmienky prístupu
3.4.2.	Conditions governing reproduction	Archívne dokumenty možno reprodukovat' so súhlasom archívu podľa podmienok uvedených v jeho bádateľskom poriadku a v súlade s internými predpismi MV SR.	Podmienky vyhotovovania reprodukcii
3.4.3.	Language/scripts of material	Latinský, nemecký, maďarský a slovenský jazyk	Jazyk/písma archívnych dokumentov
3.4.4.	Physical characteristics and technical requirements	Čiastočne poškodený	Fyzický stav a technické požiadavky

3.4.5.	Finding aids	nie sú	Vyhľadávacie pomôcky
3.5.1.	Existence and location of originals	Ministerstvo vnútra SR, Štátny archív v Prešove, pracovisko Archív Poprad, Sobotské nám. 20, 058 01 Poprad	Existencia a umiestnenie originálov
3.5.2.	Existence and location of copies	Kópie neboli vyhotovené.	Existencia a umiestnenie kópií
3.5.3.	Related units of description	Archívny fond pôvodcu na rovnakej úrovni, s ktorým sa územne kompetenčne prekrývali: Dobrovoľný hasičský zbor v Spišskej Belej 1882 – 1950; Obecný notársky úrad v Spišskej Belej (1901) 1923 – 1945; Ochotnícky divadelný spolok v Spišskej Belej 1873 – 1878; Poľovnícky spolok v Spišskej Belej 1895 – 1944; Štátna ľudová škola v Spišskej Belej 1898 – 1954; Zbierka máp 1723 – 1994; Magistrát mesta Kežmarok 1269 – 1922.	Súvisiace jednotky opisu
3.5.4.	Publication note	DEMKÓ, Karol. Szepesvármegye városi levéltárai. In <i>A zepesmegyei Történelmi Társulat Évkönyve</i> 5. Levoča, 1889. FEJÉR, Georgius. Codex diplomaticus Hungariae ecclesiasticus ac civilis. I. – X. Buda 1829 – 1844; MARSINA, Richard. Codex diplomaticus et epistolaris Slovaciae I. Bratislava, 1971; MARSINA, Richard. Codex diplomaticus et epistolaris Slovaciae II. Bratislava, 1987; SEDLÁK, Vincent. Regesta diplomatica nec non epistolaria Slovaciae I. Bratislava, 1980. SCHMAUK, Michael (zost.) BÁRDOSSY, Joanes. Supplementum Analectorum terrae Scepusiensis. Leutschoviae, 1802. WAGNER, Karol: <i>Analecta Scepusii sacri et profani</i> . Pars I. Viedeň 1773. WAGNER, Karol: <i>Analecta Scepusii sacri et profani</i> . Pars II. Viedeň 1774.	Informácie o publikovaní

		<p>WAGNER, Karol: <i>Analecta Scepusii sacri et profani</i>. Pars III. Bratislava a Košice 1778.</p> <p>WEBER, Samuel. <i>Supplementum III. Analectorum terrae Scepusiensis</i>. Lőcse, 1908.</p> <p>WEBER, Samuel. <i>Geschichte der Stadt Béla</i>. Spišská Nová Ves, 1892.</p> <p>WEBER, Samuel. <i>Zipser Geschichts- un Zeitbilder</i>. Levoča, 1880.</p> <p>WEBER, Samuel. <i>Monographie der evangelischen Gemeinde A. C. Bela</i>. Kežmarok, 1885.</p> <p>WEBER, Samuel. <i>Grádeczi Stansith Horváth Gergly és családja</i>. Kežmarok, 1896.</p> <p><i>Spišská Belá. 700 rokov od udelenia mestských práv 1</i>. Bratislava : Obzor, 1971.</p> <p><i>Spišská Belá. 700 rokov od udelenia mestských práv 2</i>. Bratislava : Obzor, 1972.</p> <p>KOLLÁROVÁ, Zuzana (zost.). <i>Spišská Belá</i>. Prešov : UNIVERSUM, 2006.</p>	
3.6.1.	Note		Poznámka
3.7.1.18	Archivist's note	Opis archívneho fondu vyhotovila PhDr. Zuzana Kollárová, PhD.	Informácia o spracovateľovi a spracovaní
3.7.2.	Rules or conventions	Opis vyhotovený podľa ISAD(G): General International Standard Archival Description, Second Edition	Pravidlá alebo zásady
3.7.3.	Date(s) of descriptions	5. 3. 2021	Dátum vyhotovenia opisu